

Biuro i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej  
oraz Wojskowej Służby Półk  
50 Toruń, ul. Podmurza 14  
e-mail: [fonk@pom.pl](mailto:fonk@pom.pl)  
NIP 550-10-111-111-111  
KRS 000041822  
Nr r-ku 82 1090 1506 0900 0300 5002 0244

zabez. na posad.  
dokim. przekazanym  
przez dr. Bogdana Ziolkowskiego  
24.03.2004

18

---

---

---



Bogdan Ziolkowski

7-800 Włocławek

++

Włocławek  
KZPI t.nauze (TON)  
Wojdyło Aniela

YK: 819 / 2059 Jan.

SPIS ZAWARTOŚCI  
TECZKI

Wojdyto Amela .....

T: K-819/2059 Pom .....

Wrocławsk KZPS .....

taj. nauz

I./1. Relacja k. 4 s. 1-6

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 5 s. 1-7

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora k. 5 s. 1-9

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 4

VI. Fotografie dwie ikomografii

# I/1. Relacja - Amiel z Wojdyło

1. Relacja Amieli Wojdyło, rękopis  
kserdop. k. 3 s. 1-5
2. Informacja sprowadzona przez  
Bogdana Liotkowskiego na podstawie  
akt Arch. Żaludowego Delegatury  
Kuratorium Osiaty we Włocławku,  
rękop. ksero k. 1 s.



(11)  
Ja Daniela Wojdyło urodziłam się 4.04.1906 r. w Witolowiu,  
w os. Włocławskie z ojca Marcina, matki Franciszki z Kowalskich.  
Po ukończeniu 3-letniej Szkoły Publicznej w Brzezin  
złożyłam egzamin do 2-giej klasy prywatnego Gimnazjum  
J. Steinbockówny we Włocławku. Po ukończeniu 6 klas, rodzice  
nie byli w stanie dalej opłacać za mnie szkoły i stancji,  
mając oprócz mnie jeszcze 7-ro dorastających dzieci.  
Przeniostałam się do Komunalnego, Kobiecego  
Seminarium Nauczycielskiego we Włocławku, gdzie  
otrzymałam stypendium. W czerwcu 1926 r. otrzymałam  
świadectwo dojrzałości, uprawniające do pełnienia ob-  
owiązków tymczasowej nauczycielki w szkołach podsta-  
wowych. Od 1 września 1926 r. rozwinęłam pracę w zawodzie  
nauczycielskim w 1 Kl. Szkole podstawowej w Nowej Wsi  
gm. Masielsk, pow. pułtuski, a z dn. 16 stycznia 1928 r. zes-  
tatałam przeniesioną do 7 Kl. Publ. Szkoły powszechnej w Ma-  
sielsku. W 1931 r. po złożeniu egzaminu kwalifikacyjnego  
zostałam stałą nauczycielką. Dla podniesienia swoich  
kwalifikacji brałam udział w wakacyjnych kursach  
z grupy przyrodniczo-geograficznej i wychowania fizycz-  
nego.

W 1938 r. otrzymałam z Kuratorium Okręgu Warszaw-  
skiego płatny urlop w celu odbycia studiów na  
Państwowym Wyższym Kursie Nauczycielskim w Warsza-  
wie, o profilu geograficzno-przyrodniczo, który ukończyłam  
w czerwcu 1939 r.

Przebieg pracy od 1939 roku do 1945 r.

W październiku 1939 r. i okupacja zastała mnie w miejscowości rodzinnej w Witobowcu. Rodzice zostali wysiedleni i ukrywali się na terenie i w okolicach Witobowca. Nie zarejestrowałam się do pracy u władz okupacyjnych. Nawiązałam kontakt z pozostałymi, zmarłymi nauczycielami i od 3.11.1939 r. do 29.07.1944 r. prowadziłam tajne zorganizowane nauczanie dzieci polskich na terenie Witobowca i okolicy.

Od 1940 r. zostałam członkinią tajnej organizacji „Kujawski Związek Literacko-Polityczny”, zajmując się kolportażem tajnych gazetek (potwierdzenie to maże Kol. Józefa Wyględoskiego - kierownik obozu koncentracyjnego, członek LB O K i D, Koto Nr 5 W-ek).

W pierwszych dniach sierpnia 1944 r. uaktwycona przez hitlerowców, jako niepracująca, podejrzana o pracę na szkodę Przeszy, zostałam aresztowana, wywieziona w głąb Niemiec i umieszczona w więzieniu. Przewiezona byłam z jednego więzienia do drugiego.

1 maja 1945 r. zostałam uwolniona przez wojska alianckie w okolicy Lubeki i przewieziona do polskiego obozu P 11 w Lubecie. Nie mając namacalnie możliwości powrotu do kraju zorganizowałam tam przedszkole dla najmłodszych dzieci polskich, a z nauczycielami - oficerami polskimi Franciszkiem Tererem (obecnie dyrektorem szkoły w Tykocinie), Nowickim Stefanem (nauczyciel <sup>SKK</sup> Wydz. Oświaty w Bydgoszczy) i innymi, szkołę dla młodzieży polskiej w wieku szkolnym.

12. 33

Czas nauczania w polskim szkolnictwie w Niemczech od 26.05.1945r do 31.07.1946r został mi zaliczony do wymiaru uposażenia nauczycieli. W sierpniu 1946 roku powróciłam do Ojczyzny.

### Praca od 1946 roku w Polsce Ludowej.

1.09.1946 roku zgłosiłam się do służby państwowej w Kuratorium Okręgu Pomorskiego w Toruniu i zostałam mianowana stałą nauczycielką Publ. Szkoły Powszechnej w Subaniu k/si. Mieszakry. Tu objęłam także spolecznie kierownictwo Zespołu Świeclicowo-Artystycznego O i KD, przygotowując młodzież do konkursów w ramach Okręgowego Święta Młodzieży. Za powpiszą, spoleczną pracę otrzymywałam podziękowania i nagrody od Okręgowej Komisji Impres Szkolnych.

Od 1.09.1948r. zostałam urlopowana do pracy nauczycielskiej w Uniwersytecie Ludowym w Dobrem oraz zostałam spolecznie kierowniczką zespołów czytelnicych i samokształceniowych. Prowadziłam tam także kurs uzupełniający wykształcenie szkoły podstawowej dla pracowników M. O. i kurs dla analfabetów.

Od 1.07.1949 roku na własną prośbę zostałam przeniesiona na stanowisko nauczycielki do Państwowej Szkoły Powszechnej dla Dorosłych we Włocławku.

Od 16.09.1950 roku zostało mi powierzono kierownictwo Państwowej Szkoły Powszechnej dla Pracujących Nr. 2 we Włocławku. Na stanowisku tym byłam do czasu

6

H<sub>2</sub>

Przejsia na emeryturę to jest do 31.08.1973 roku.  
Za pracę swoją otrzymywałam szereg wyróżnień,  
podziękowań, nagród.

Po przejściu na emeryturę pracowałam nadal  
jako nauczycielka. Ostatnio uległam w domu chorze  
obici, które nie mogło uleczyć do szkoły.

### Udział w pracach społecznych

W okresie pracy zawodowej podnosiłam swoje kwalifi-  
kacje na różnych kursach oraz swojej pracobn ideologia-  
ny, składając kolokwium przed Okręgową Komisją Kolok-  
wialną L. N. P.

Pracowałam społecznie w bibliotece pedagogicznej, kończąc  
kurs dla kierowników bibliotek L. N. P.

1.09.1951 roku zostałam powołana na stanowisko instruk-  
tora Lespolu Metodycznego Geografii. W związku z pro-  
wizyjnym stanowiskiem odbyłam szereg Centralnych  
Kursów Wakacyjnych.

19.03.1950 r. pełniłam funkcję społecznego Townika w ra-  
poznawaniu spraw karnych w Wydziale dla Młodzieńców  
Byłam również kierownikiem wycieczek szkolnych  
i obozów wędrownych, ukazyjąc piękno kraju i osią-  
gnięcia Polski Ludowej.

Od 1926 roku jestem członkinią Związku Nauczycielstwa  
Polskiego i Polskiego Towarzystwa Geograficznego.

Od 1976 roku członkinią <sup>Zarządu</sup> Komitetu Mieszkańców Nr 9  
we Wrocławiu i Komitetu Blokowego przy ul. Kościuszki  
190.

## Praca w LBoK i D.

5

5

(13)

Od 1969 roku jestem członkiem rzeczywistym LBoK i D  
Od 16.04.1974 r. - pełnię funkcję skarbnika w Kole Nr 4  
do 1977 r. oraz byłem prezydentem do współpracy  
z młodzieżą

Od 1976 roku jestem członkiem Wojewódzkiej Komisji Rewi-  
zyjnej

Od 1977 roku jestem członkiem Zarządu Koła Nr 5,  
członkiem Wojewódzkiej Komisji Socjalnej.

Za pracę w LBoK i D otrzymałem dyplomy uznania  
i podziękowania

### Posiadam odznaczenia:

- 27.09.1973 rok - Złoty Krzyż Zasługi
- 19.08.1955 rok - Srebrny Krzyż Zasługi
- 24.11.1973 r. - Odznaka Gminna
- 24.06.1974 r. - Złota Odznaka L.N.P.
- 25.06.1978 r. - Złota Odznaka P.T.G.

Andrzej Wojtyła



Informacja  
dr. Bogdan  
Ziótkowski

Wojdyła Aneta  
n-ka

sygn. 2481 6

Wr 4. 4 1906 Witolodow p-ka w-ka

Seminarium N-ka 1926 W.S.

Prace 1926 jednokl. szk. pow.  
16 1928 w Nowej Wsi gm. Należek p-ka, p-ka  
szkoln. szk. pow. w Należek do 1938.

od 1 IX 1938 Wyższe przesw. na st. p-ka

1938-39 Państwowy Wyższy Kurs N-ka /pr. przyrodniczo-geogr.

\* Waga 1 sy. od 31 XI 39 do 2 P VII 45 tj. do chwili wyjazdu  
do Niemiec - dwuletnia

1945 - do 31 VII 46 przedk. i szkolenie powiatowe (organ) - pracownik  
w obszarze polskim w Lubcu. 31 VII - wyjazd do kraju

1 IX 46 mian. st. naukowy szk. pow. w Lubcu do 1 X 48.

ukon. Centralny Kurs Wychowy w Grzycku 1947 dla n-ka geogr.

od 1. 10 48 mian. na st. p-ka do Państ. Szk. Pow. dla Dąbrowy

w Nowodawie - urlopowa do pracy jako n-ka w Lubcu od  
1. 10 48 Uniw. Ludowy Lubec do 1 VII 49 - UK uczył biologi

od 1 VII 49 mian. na st. p-ka do Państ. Szk. Pow. dla Dąbrowy

nr 2 we W-ku od 16 X 50 p-ka kierownika tej szkoły

118 Zespół Metodyczny

od 1951 Instytut ilij. Osirodka Dąbrowy. Kuch. Dąbrowy

zespół geogr. ukon. prac. od 23 III do 10 V 51 Centralny

Kurs dla Kierowników Zesp. Biologicznej geogr. i geol. w

Medzaryce

Archiwum Zakładowe Delegowany ZK O. we Wrocławiu

nr ZNT od 1826

7

Pred wyjezdem na soboty przymusowa byla we wstieku  
Cala najb. rodzina wyjezdow i wyjezdzow na r. p. do Niemiec  
jecha siostra z synem do Protektoratu

X 5.11.39 - 29 VII 39 Tajna rozporoz. reorganiz. Kierownictwa i

Witoldowa

26.5.45 31 VIII 46 Szkol. pol. w Wismarck

A. 10.

Od 1-X 1957 w zwiazku z lik. Szk. nr 2 przeniecie do  
st. naukowych (zaw. pr. do r. p. podst nr 4 dla pr. - kierownika  
Szkoly nr 2 i w zwiazku z pracami.

Od 1960 w SP nr 2 w niepejnym wymiarze.

B XI 61 przyznaniu renty starosci od dn 17 VII 61

31 VIII 1963 odsw. z funkcji Szkol. dla Pr. Nr 1 pr.  
Wych. Dziatki - wypr. zebep. przy szkole, kierownik sekcji  
przeniesione do Szk. Podst nr 7 w 1963

Od wciaze 1963 praca w renty starosci i podl. praca w  
Szk Pod Nr 7 do 65

Waste biologi fizyki, chemii fotografii w Sz. dla Dor. Nr 2

WKN z zakresu fotografii i fizyki

W 1957 w zwiazku z pracami, stowarzyszenie nauki

DZIEKANAT  
Wydział Pedagogiki i Pracy Socjalnej  
Wydział Sztuki, Humanistyki i Nauk Ekonomicznych  
ul. Włocławska 234-235  
87-608 WŁOCŁAWEK

1/2. Dokumenty dotyczące osoby  
relatora: Wojdyło Amieła

1. Odpis-tłumaczenie na j. polski zawiad-  
czenia o udzieleniu przez Amieła Wojdyło  
-nowszemu w Lubce, kserokop. k. 1 s. 1
2. Decyzja Prezydium Wojewskiej Rady  
Narodowej Wydz. Oświaty we Wrocławiu  
z 19.08. 1954r. o instalacji dla Amieła  
Wojdyło uposażenia, kserokop. k. 1 s. 2
3. Orzeczenie Powiatowej Komisji  
Weryfikacyjnej przy Inspektoracie  
Szkol. w Aleksandrowie Słuj. z  
6. 11. 1944r., kserokop. 1945 k. 1 s. 3
4. Wniosek o przyznanie „Medalu  
Zwycięstwa i Wolności” z 10. 10. 1944r.,  
kserokop. k. 1 s. 4-5
5. Wniosek o nadanie Krzyża i  
Kawalerskiego Orderu Odrodzenia  
Polski z 10. 04. 1949, kserokop. k. 1 s. 6-7

Odpis

Załącz. nr. 3

5

Centrala Szkolnictwa Polskiego w Niemczech I Okręg szkolny Lubeka w Bargfel  
Le. I Obwód szkolny Lubeka w Lubeca. L.P. 26 Dn. 31 lipca 1946r.

Świadectwo. Stwierdzam, że Pani Wojdyła Aniela pełniła funkcję nauczycielki  
w Pol. Szk. Powsz. P. 11 "Wisła" w Lubeca od dnia 26 maja 1945r. do 31 lipca 1946r.  
Wymieniona była jedną z pierwszych organizatorów przedszkola i szkoły powsz.  
w pracy ochotniczej bez przerwy osiągała bardzo dobre wyniki.

Kierownik Obwodu Szkolnego per. Teper Fran

Pieczęć okrągła z napisem: Kierownictwo Obwodu Szkolnego Lubeka I / "Pieczęć /

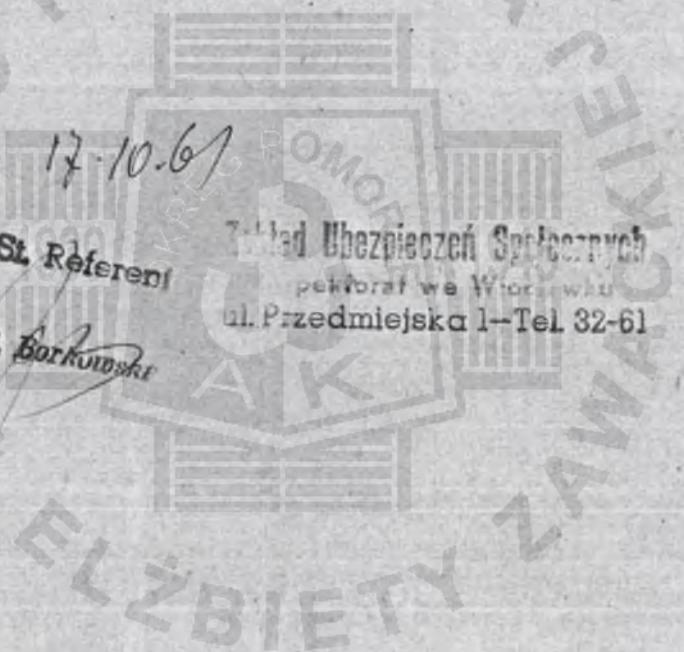
ze zgodności

Włodzisławski dn. 17-10-67

St. Referent

S. Borkowski

Związek Ubezpieczeń Społecznych  
Inspektorat we Wrocławiu  
ul. Przedmiejska 1 - Tel. 32-61



Ew 4555



15

Powiatowa Komisja Weryfikacyjna przy Inspektoracie Szkolnym w Aleksandrowie-Kujawskim

Nr. 414/48 P.K.Wer.

ORZECZENIE

Na skutek uchynienia poprzedniego orzeczenia Powiatowej Komisji Weryfikacyjnej przy Inspektoracie Szkolnym w Aleksandrowie-Kujawskim z dnia 6.11.1947r. Nr. 2589/44 pismem Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu z dnia 3.1.1948r. Nr. 209/47 O.K.Wer. Powiatowa Komisja Weryfikacyjna przy Inspektoracie Szkolnym w Aleksandrowie-Kujawskim na podstawie rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 26 czerwca 1945 r. w sprawie zaliczenia okresu wojennego do wymiaru uposażenia nauczycieli Dz.U.R.P. Nr. 24, poz. 149 zaliczyła Obywatelce

Woydyto Anieli w Lubaniu

z okresu wojennego czas pracy w zorganizowanym tajnym nauczaniu w Kłemendynowie i Witoldowie od 3.11.1939r. do 29.7.1944r. w wymiarze podwójnym t.j. 9 lat 5 mies. 22 dni

okres przebywania w więzieniu lub w obozie koncentracyjnym w wymiarze podwójnym, t.j. lat ... mies. ... dni

okres ukrywania się w ukryciu przed zarządnymi w stępnym do niego represjami okupanta w związku z pracą w zorganizowanym tajnym nauczaniu od ... do ... w wymiarze ... lat ... mies. ... dni

okres przymusowej bezczynności od 1.9.1939r. do 2.11.1939r. w połowie t.j. 3 lat 3 mies. 28 dni

czas pracy w niezorganizowanym tajnym nauczaniu w ... od ... do ... w wymiarze t.j. 9 lat 9 mies. 20 dni

Łącznie 9 lat 9 mies. 20 dni Komisja Weryfikacyjna nie zaliczyła ogłoszonych okresów ponieważ

Od orzeczenia niniejszego służy odwołanie w ciągu dni 14 od dnia doręczenia orzeczenia w drodze służbowej do Okręgowej Komisji Weryfikacyjnej przy Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu Aleksandrów-Kujawski., dnia 14 stycznia 1948r.

Członkowie: [Signature]

Przewodniczący [Signature]

13251

(21)

" MEDAL ZWYCIĘSTWA I WOLNOŚCI "

W O J D Y Ł O Aniela  
Marian i Franciszka

Witoldowo pow. Włocławek woj. Bydgoszcz 4 04 1906

Włocławek ul. Kościuszki nr 19a m 3 woj. Bydgoszcz

emerytka

nie

nie

nie

Wyższe nieukończona.

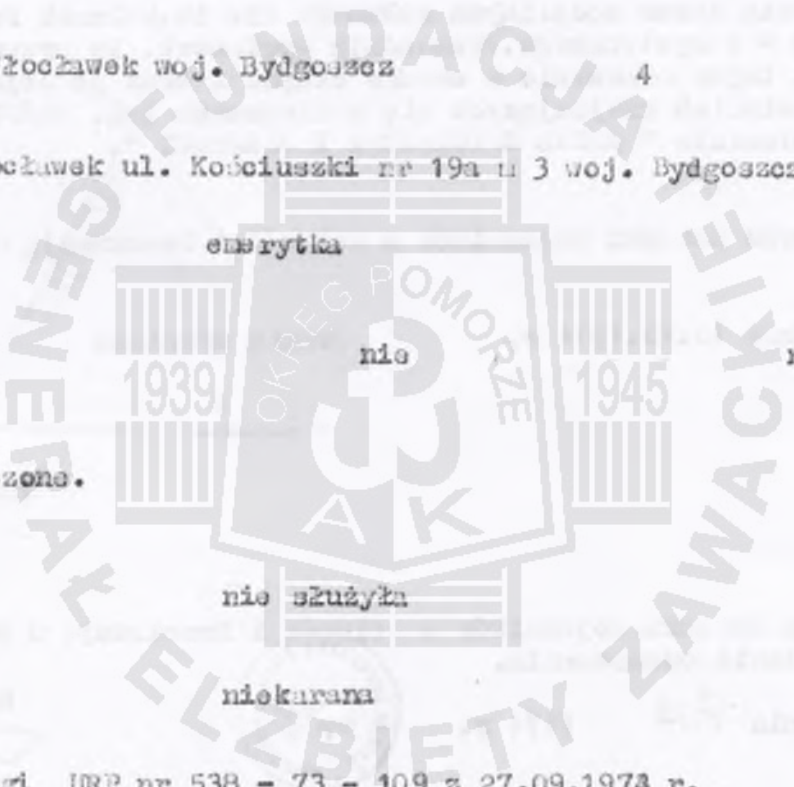
nie służyła

niekarana

- Złoty Krzyż Zasługi URP nr 538 - 73 - 109 z 27.09.1973 r.
- Srebrny Krzyż Zasługi URP nr 538399 z dnia 19.08.1955 r.
- Odznaka Gierwaldzka ZG ZBo/Id nr 51/89 z dnia 24.11.1973 r.

Komisja Odznaczeniowa przy Zarz. Oddz. Zw. Boj. o Wolność i Demokrację.

Włocławek, dnia 10.10.1974 r.

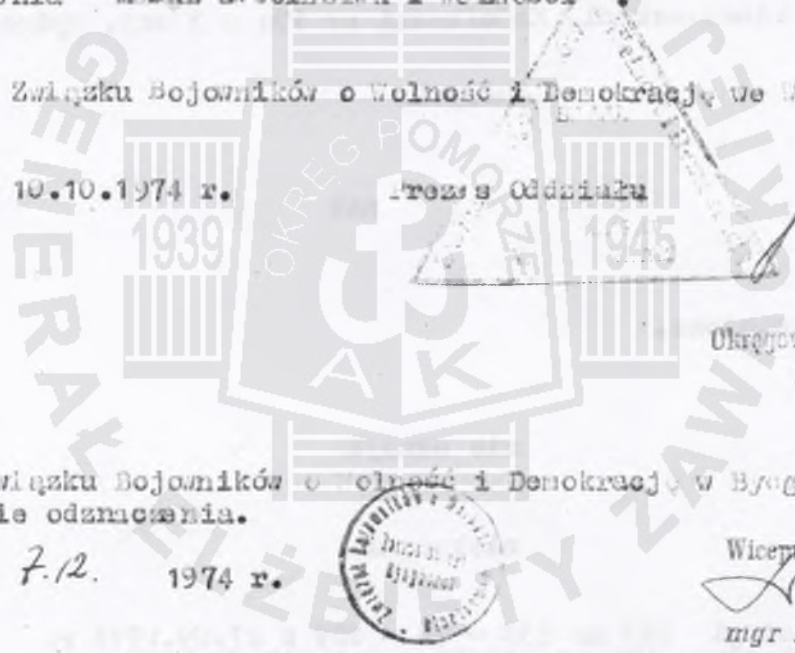


Kol. WOJDYŁO od grudnia 1939 roku należała do Związku Literackiego na terenie W-wka, w organizacji tej pełni funkcję kolporterki gazetek polskiego podziemia pt.: "Piorun i Ogniw". Od listopada 1939 roku do 29 lipca 1944 r. jest nauczycielką zorganizowanego tajnego nauczania. Nauczająca w m. Włocławek, Witoldowo i Klementynów. Okres ten nie zweryfikowany przez Wydział Oświaty m. Włocławek. W listopadzie 1944 r. zostaje aresztowana przez okupanta za tajne nauczanie i wywieziona do Niemiec. Po zakończeniu działań wojennych wspólnie z innymi nauczycielami organizuje przedszkole, szkołę podstawową i szkołę średnią w Lubecie. Razem z w/w pracowali Ob. Nowicki Stefan - naczelnik Kurator. w Bydgoszczy i inni. Okres nauczania w Niemczech posiada zweryfikowany przez Ministerstwo Oświaty. Do kraju wraca po zakończeniu repatriacji dzieci do Ojczyzny. Po powrocie w 1946 roku podejmuje pracę w szkolnictwie do roku 1963. Aktywista ZBO/ID. Członek Koła prelegentów przy Zarządzie Koła Nr 4. Uczestniczka wielu spotkań z młodzieżą. Od założenia koła skarbnik Koła. Dużo czasu poświęca dla nakatwienia spraw socjalnych członków ZBO/ID. Członek Polskiego Towarzystwa Krajoznawczo - Turystycznego. Przewodnik wycieczek. Za przynależność do organizacji podziemnej i tajne nauczanie w czasie okupacji oraz po wojnie zorganizowanie szkoły dla dzieci polskich znajdujących się w Niemczech kol. WOJDYŁO w pełni zasługuje na nadanie odznaczenia "MEDAL ZWYCIESZWA I WOLNOŚCI".

Zarząd Oddziału Związku Bojowników o Wolność i Demokrację we Włocławku.

Włocławek, dnia 10.10.1974 r.

Prezes Oddziału



Przewodniczący  
Okręgowej Komisji Odmiennej  
*[Signature]*  
(Leon Szulc)

Zarząd Okręgu Związku Bojowników o Wolność i Demokrację w Bydgoszczy wniosek popiera i wnosi o nadanie odznaczenia.

Bydgoszcz, dnia 7.12. 1974 r.

Wiceprezes Zarządu Okręgu  
*[Signature]*  
mgr Zygmunt Michalak



2

KRZYŻ KAWALERSKI ORDERU ODRODZENIA POLSKI

WOJDYŁO ANIELA Marcia Franciszka

nie dotyczy 04. 04. 1906 Witoldowo k/Włocławka

ul. Kościuszki 19a m. 3 87-800 Włocławek bezpartyjna  
niepełne wyższe

emerytka

03.11.39- 29.07.44 tajne nauczanie nie kierana

SKZ 19.08.55

ZKZ 27.09.73

- Odz. Grunwaldzka 24.09.73
- Z.Odzn. ZNP 24.06.74
- Z.Odzn. P.Geogr. 25.06.78

13251

7

Pochodzenie chłopskie, po ukończeniu Seminarium Nauczycielskiego już od 1926 r. pełni obowiązki nauczycielki wiejskiej podnosząc stopniowo swe kwalifikacje. Podczas okupacji hitlerowskiej ukrywa się w rejonie Włocławka nie rejestrując się u władz okupacyjnych. Już w listopadzie 1939 r. podejmuje w sposób zorganizowany tajne nauczanie polskich dzieci, zajmując się również kolportażem prasy konspiracyjnej.

Aresztowana w sierpniu 1944 za uchylanie się od pracy na rzecz okupanta zostaje wywieziona w głąb Niemiec. Wyzwolona w okolicach Lubeki przez wojska alianckie w maju 1945.

Niezwłocznie po powrocie podejmuje pracę nauczycielską, a od 1950 do emerytury w 1973 r. jest kierowniczką jednej z włocławskich szkół podstawowych wyróżniając się na tym stanowisku wysokimi kwalifikacjami i uzdolnieniami kierowniczymi. Odznaczona SKZ w 1955 i ZKZ w 1973.

W pracy społecznej była aktywnym członkiem ZNP i PT Geogr. oraz ławnikiem sądowym w Sądzie dla Nieletnich. Po przejściu na emeryturę jest jednym z najbardziej aktywnych działaczy ZBoWiD, członkiem Zarządu swego Koła, członkiem Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej, pracy tej poświęca bardzo wiele czasu, powierzone sobie sprawy opracowuje wzorowo i terminowo.

Jest prawdziwie zesłużonym działaczem na polu oświaty, i bardzo wysoko cenionym działaczem ZBoWiD.

10. 04.

79

Przewodniczący Kom. ZBoWiD

plh dr Jan Czubowicz

1/3. Inne materiały dokumentacyjne:  
Amelia Wojdyła

1. Opinia o Ameli Wojdyła, b.d., kserokop.  
oryg. k. 1 s. 1
2. „Deklaracja członkowska” Z BoWiD,  
z 1969r., kserokop. k. 2 s. 2-5
3. Arkusze uzupełniający dokumenty  
Z BoWiD z 1975r., kserokop. k. 2 s. 6-9



1

OP I N I A

26

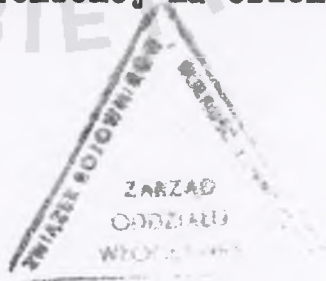
Obyw. Aniela Wojdyło córka Marcina.  
Data urodzenia 4,IV. 1906 rok.  
zam. we Włocławku przy ul. Kościuszki 19.  
Przynależność partyjna bezpartyjna.

T r e ś ć o p i n i i

- Obywa. Aniela Wojdyło sądownie karana nie była.
- a/ ~~Obywa. Aniela Wojdyło sądownie karana nie była.~~
- b/ Od narodowości polskiej w okresie II-wojny nie odstępowała.

Obywa. Aniela Wojdyło złożyła deklarację do tut. Sekretariatu celem przyjęcia na członka naszej organizacji. Według załączonych dokumentów to wymieniona ma uprawnienia - z tytułu Ruchu Oporu, która brała udział w tajnej organizacji Nauczycielskiej, uczyła grupe dzieci w Klementynowie i Witoldowie pow. Włocławek, w czasie od listopada 1939 roku do końca lipca 1944 roku. Zarząd tut. Oddziału stawia wniosek pozytywny o przyjęcie w/wymienionej na członka na zwyczajnego naszej organizacji.

*[Signature]*  
ZARZĄD  
ODDZIAŁU  
WŁOCŁAWEK



*[Signature]*  
Prezes

part. III woj.

13251

2

## Deklaracja członkowska

Proszę o przyjęcie mnie w poczet członków zwyczajnych Związku. Zobowiązuję się być aktywnym członkiem organizacji, przestrzegać w praktyce zasad ideowych, Statutu Związku oraz uchwał i postanowień władz ZBoWiD

I

1. Nazwisko Wojdyła imię Stanisław  
Nazwisko panięskie (dla mężatek) \_\_\_\_\_
2. Imiona rodziców i nazwisko rodowe matki Marek i Franciszka z Kowalskich
3. Data urodzenia 4. IV 1906 miejsce urodzenia Wielka Wola, pow. wrocławski
4. Stan cywilny wolna 5. Zawód mechanik
6. Wykształcenie (ogólne i specjalne) Seminarium pedagogiczne i K.P.W.
7. Adres zamieszkania Kociminek, ul. Kocimiecki 19, m. 3  
Telefon domowy 29-04
8. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko Szkoła Podst. w Kociminkach  
nauczyciel  
Telefon w miejscu pracy 5421
9. Przynależność partyjna komunistyczna
10. Stopień wojskowy (nadany przez MON) \_\_\_\_\_
11. Posiadane odznaczenia (rodzaj, klasa, stopień, kto nadał, rok nadania) Srebrny Krzyż  
Waleczności n. 1954 r.

Zmarła 7.10.1998 we Wrocławu

II

**UWAGA:** Zgodnie ze Statutem oraz regulaminem weryfikacyjnym ZBoWiD uprawnienia do zweryfikowania i przyjęcia do Związku w charakterze członków zwyczajnych posiadają:

- uczestnicy walk rewolucyjnych 1905 roku, Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej i Wojny Domowej Związku Radzieckiego;
- bojownicy o polskość i wolność narodową Gdańska, Pomorza, Warmii, Mazur, Śląska, Wielkopolski i Ziemi Lubuskiej;
- uczestnicy walk przeciwko reakcji i faszyzmowi oraz antyfaszystowscy więźniowie okresu międzywojennego;
- uczestnicy walk o wolność i demokrację za granicami kraju, w szczególności walk w obronie republikańskiej Hiszpanii;
- członkowie organizacji antyhitlerowskiego Ruchu Oporu w kraju i poza jego granicami, organizatorzy tajnego nauczania oraz osoby, które zasłużyły się szczególnie wspieraniem walki z hitlerowskim okupantem;
- więźniowie hitlerowskich więzień i obozów koncentracyjnych, prześladowani za antyfaszystowską działalność lub ze względów narodowościowych, światopoglądowych albo rasowych;
- komatanci polskich sił zbrojnych oraz armii alianckich z wszystkich frontów II wojny światowej;
- uczestnicy walk zbrojnych z reakcyjnym podziemiem w okresie po wyzwoleniu Polski.

12. Działalność przedwojenna, okupacyjna i powojenna, na podstawie której ubiega się o członkostwo

Związku — wymienić dokładnie partię polityczną, formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową itp.: Stronnik Pomorskiego Okręgu Turcji.

Stronnik Pomorskiego Okręgu Turcji. Praca w tym samym zespole od listopada 1939, do końca 1942.

13. Data i miejsce wstąpienia: .....

14. Używane pseudonimy: .....

15. Przebieg działalności, udział w walkach, pełnione funkcje, pod czym dowództwem, kierownictwem, w jakich oddziałach, jednostkach, w jakich miejscowościach, wszelkie zmiany i czasokres (od—do): nie brałem udziału

16. Pobyt w więzieniach, na zesłaniu, w katordze, w obozach karnych, koncentracyjnych i jenieckich — wymienić daty, okres i powód pozbawienia wolności, nazwy więzień lub obozów, numery więźniarskie:

Pobyt w obozie karnym jako podejrzany o pracę cudnie dzieci polskich, za aktywność się przed władzami okupacyjnymi od sierpnia 1944 do 1 V 1945.

17. Data i okoliczności odzyskania wolności:

1 V 1945 w czasie marzu socjalistycznego ruchu w okolicach Lubeki

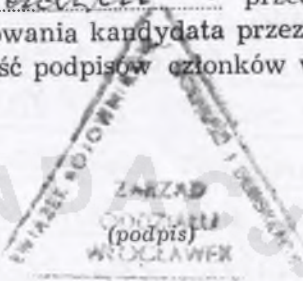


2. Nazwisko i imię Józefa Proszynskiego  
 Adres zamieszkania Wrocław 219c Stycznia 37 m. 12.  
 Członek zwyczajny ZBoWiD leg. czł. Nr 403/134  
Józef Proszynski  
 (podpis)

ZARZĄD OKRĘGU ZBoWiD — OKRĘGOWA KOMISJA WERYFIKACYJNA

w Bydgoszcz  
 Zarząd Oddziału ZBoWiD w Wrocław przedstawia niniejszą deklarację członkowską wraz z załącznikami w celu zaopiniowania kandydata przez Okręgową Komisję Weryfikacyjną. Jednocześnie stwierdzamy własnoręcznie podpisów członków wprowadzających.

Sekretarz  
[Podpis]  
 (podpis)



Prezes Zarządu  
[Podpis]  
 (pieczęć)

Opinia Okręgowej Komisji Weryfikacyjnej

Na podstawie przedstawionych dokumentów zaopiniowano w dniu 26.02.69 1969 r.

- \* a) przyjąć w poczet członków zwyczajnych ZBoWiD;
- b) odmówić przyjęcia w poczet członków zwyczajnych ZBoWiD z powodu \_\_\_\_\_

Członkowie O.K.W.

Józef Proszynski  
[Podpis]  
 (podpis)

Przewodniczący O.K.W.  
[Podpis]  
 (podpis)

Wydano legitymację członkowską

Nr \_\_\_\_\_ z dnia \_\_\_\_\_ 196 r.

Na ewid. Okręgu \_\_\_\_\_

\*) niepotrzebne skreślić

20.11.69  
309



ODDZIAŁ ZBoWiD w

KOŁO ZBoWiD w

Nr legitymacji ZBoWiD

Do użytku wewnętrznego

NR EWIDENCYJNY

## ARKUSZ UZUPEŁNIAJĄCY DOKUMENTY

członka zwyczajnego Związku Bajowników o Wolność i Demokrację

1. Numer dowodu osobistego RH 2483286 wydanego przez K.M.M.O. Młocianów
2. Nazwisko i imię Włodzisław Kwiela 3. Imię ojca Franciszek Marcin
4. Imię matki Franciszka 5. Nazwisko rodowe matki Kwiela
6. Nazwisko panieńskie dla mężatek \_\_\_\_\_
7. Data urodzenia 4.04.1906r. 8. Miejsce urodzenia Młocianów
9. Powiat młocianowski 10. Województwo bydgoskie
11. Obecny adres zamieszkania, nr kodu 87-800 Młocianów, ul. Kosciuszki 19<sup>a</sup> m 3
12. Stan cywilny małż. 13. Wykształcenie niepełne wyższe
14. Nazwa wyższej uczelni Ponziński Instytut Nauk 15. St. naukowy \_\_\_\_\_
16. Stopień wojskowy \_\_\_\_\_ 17. Kto nadał \_\_\_\_\_
18. Kto weryfikował \_\_\_\_\_
19. Przynależność partyjna \_\_\_\_\_ 20. Data wstąpienia \_\_\_\_\_
21. Główne źródło utrzymania (nazwa zakładu pracy, instytucji, warsztatu rzemieślniczego, wielkość gospodarstwa indywidualnego, emerytura, renta lub bez stałego źródła utrzymania) \_\_\_\_\_
22. Miejsce pracy: aktualne stanowisko służbowe i wysokość poborów, dochodowość roczna z warsztatu rzemieślniczego lub gospodarstwa rolnego – zarobek netto: \_\_\_\_\_
23. Wysokość otrzymywanej emerytury 2152 zł zł
24. Charakter otrzymywanej renty i jej wysokość:
- a) renta inwalidzka – wysokość nie dotyczy zł
- b) renta wojenna inwalidzka – wysokość \_\_\_\_\_ zł  
oraz połowa renty za pracę – wysokość \_\_\_\_\_ zł
- c) renta za pracę oraz połowa renty wojennej – wysokość razem \_\_\_\_\_ zł
- d) renta rodzinna – wysokość \_\_\_\_\_ zł
- e) renta za zdane gospodarstwo wspólna z małżonką \_\_\_\_\_ zł  
oraz połowa renty wojennej – wysokość \_\_\_\_\_ zł
- f) renta wyjątkowa przyznana na wniosek ZG ZBoWiD lub Urzędu \_\_\_\_\_ zł
- do Spraw Kombatantów – wysokość \_\_\_\_\_ zł
- g) renta specjalna – wysokość \_\_\_\_\_ zł
- h) dodatek pielęgnacyjny – wysokość \_\_\_\_\_ zł
- i) dodatek „za bezradność” – wysokość \_\_\_\_\_ zł
25. Data przyznania grupy inwalidzkiej nie dotyczy
- a) z ogólnego stanu zdrowia (jaka grupa) \_\_\_\_\_
- b) wojenna lub wojskowa (jaka grupa) \_\_\_\_\_
26. Data wstąpienia do Związku Inwalidów Wojennych lub ZOŻ nie dotyczy
27. Deklaruję składkę członkowską ZBoWiD w wysokości (jedno podkreśli) \_\_\_\_\_  
zł 3,- zł 5,- zł 10,- zł 15,- zł 20,-

28. Stan rodzinny (ilość osób prowadzących wspólne gospodarstwo domowe):

Nazwisko i imię osób pozostających na wspólnym gospodarstwie	Stosunek pokrewieństwa	Data urodzenia	Wysokość zarobków

29. Przynależność do partii politycznych, organizacji społecznych i związkowych do 1939 r. (gdzie, w jakim okresie, pełnione funkcje, represje za działalność społeczno-polityczną).

*Od września 1926 r. L. N. P.*

30. Przynależność do partii politycznych, organizacji społecznych i związkowych w czasie okupacji (gdzie, w jakim okresie, pełnione funkcje. W jakich okolicznościach nastąpiło aresztowanie przez władze hitlerowskie: osadzenie w obozie koncentracyjnym, więzieniu lub innym miejscu odosobnienia)

*Od lutego 1939 r. do 29. VII 1945 r. - Tajna Organizacja Narodowa w Warszawie. Od lutego 1940 r. - Kujawski Związek Literacko-Polityczny - kolportaż pamfletów. Połknice 1944 r. - zastępca kierownika w łocznej jako redaktora i francuski przeciwnik Prasy i nie rewidowania w Warszawie (pracy) i wywiezienie do węgier w głąb Niemiec*

31. Udział w ruchu partyzanckim (konspiracyjnym) w latach 1939-1945 w kraju i za granicą (Nazwa Oddziału, stopień i stanowisko gdzie i kiedy brał udział w walkach i akcjach. Rany i kontuzje, kto i gdzie leczył. Gdzie i kiedy oraz wobec jakich władz PRL ujawnił swoją działalność partyzancką lub konspiracyjną)

*nie dotyczy*



35. Podkreśl podwójną kreską w arkuszu uzupełniającym swoje statutowe kryterium walki zbrojnej w oparciu o które przyjęto Cię do ZBoWiD. Inne kryteria podkreśl kreską pojedynczą.

- |  |  |
|--|--|
| 1. b. uczestnik WSR Październikowej                            | 17. b. partyzant jugosłowiański  |
| 2. b. powstaniec śląski  | 18. b. partyzant francuski   |
| 3. b. powstaniec wielkopolski                                  | 19. b. żołnierz I Armii WP   |
| 4. b. działacz niepodległościowy                               | 20. b. żołnierz II Armii WP  |
| 5. b. członek KPP  | 21. b. żołnierz PSZ na Zachodzie                                       |
| 6. b. członek PPS  | 22. b. więzień obozu koncentracyjnego                                  |
| 7. b. członek (jakich) _____<br>organiz. chłop., młodzieżowych | 23. b. więzień innych katowni  |
| 8. b. uczestnik walk w obronie Rep. Hiszpanii                  | 24. b. żołnierz walk z reakcyjnym podziemiem (LWP, KBW, MO i SB, ORMO) |
| 9. b. członek „Zw. Pol. w Niemczech”                           | 25. b. partyzant „Gryf Pomorski”                                       |
| 10. b. uczestnik wojny obr. 1939                               | 26. b. konspirator PAL   |
| 11. b. żołnierz Armii Radziec.                                 | 27. <u>b. uczestnik innych grup oporu</u>                              |
| 12. b. żołnierz państw koalicji antyhitlerowskiej              | 28. <u>b. organiz. tajnego nauczania</u>                               |
| 13. b. partyzant GL i AL                                       | 29. b. członek Zw. Patriotów Polskich                                  |
| 14. b. partyzant BCh   | 30. b. uczestnik walk o cytadelę poz.                                  |
| 15. b. partyzant radziecki                                     | 31. b. marynarz floty handlowej z lat 1939 – 1945                      |
| 16. b. partyzant AK  | 32. b. konspirator PAP   |
|  | 33. b. więzień obozu Potulice  |

36. Jeśli wymieniles w arkuszu nowe okoliczności udziału w walce zbrojnej z lat 1939 – 1945, których nie podałeś wstępując do ZBoWiD – to czy masz na te nowe okoliczności stosowne dokumenty lub świadków?

*Kujawski Związek Literacko-Balistyczny. Świadkowie: Helena Rzemiska, Andrzej Byalski*

37. Czy prosisz Zarząd Okręgu – Okręgową Komisję Weryfikacyjną ZBoWiD o zweryfikowanie podanych przez Ciebie nowych okoliczności (dokumentów i świadków o udziale w walce zbrojnej?) Jeśli tak, to krótko sprecyzuj o co prosisz Zarząd Okręgu i Okręgową Komisję Weryfikacyjną ZBoWiD?

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

38. Czy deklarujesz abonowanie Tygodnika ZBoWiD „Za Wolność i Lud”.  
Jeśli tak – to od kiedy? \_\_\_\_\_

Czytelny podpis ankietera przyjmującego lub pomagającego wypełnić arkusz

Podpis wypełniającego arkusz uzupełniający

*Stankiewicz*

*Abajdyło*

Data 21.05.1975

39. Decyzja Okręgowej Komisji Weryfikacyjnej Zarządu Okręgu ZBoWiD w Bydgoszczy na temat prośby-prośb zgłoszonych w punkcie 37 arkusza \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Bydgoszcz, dnia \_\_\_\_\_ 1975 r.

T:K - 819/2059 Pom.

Wrocław,

Wojdyła Amela  
↓  
Karty informacyjne  
K-4

Wojdyła Aniela

Włocławek  
tajne nauce.

1

Początkowo tajne komplety we Włocławku prowadziła Aniela Wojdyła, która od 1941r. prowadziła naukę na terenie całego powiatu, w klementynie i Włotkowie, ale we współpracy z M. Wodnicką i M. Biesiadą oraz z innymi naukowcami.

zob. Społeczeństwo pomorskie w latach okupacji niemieckiej 1939-1945, Toruń 2004, s. 163-164

Wojdyła Aniela

Wrocławsk 2  
t. nauk.

We współpracy z M. Biesiadą i  
M. Wóźniczką ponownie prowadziła  
tajne komplety we Wrocławku, potem  
w Klementynie i Witoldowie.

zob. B. Ziolkowska, Walka o polską  
osiadłość i kulturę... [w:] Zapiski  
Kujawsko-Dobrzyńskie, t. 19, Wrocław  
2004, s. 19... (Bibl. Inst.)

ANZ. III 105

Wojdyło Amieła

Wrocław  
II 2 PL 3

zob. Liotkowski B., Polska  
Podziemia na Łujawach...  
Tomii 2008, s. 335, 330, 338,  
419-420, 429.

ML. XI'14



Wojdyła Amela

Wrocław<sup>4</sup>  
L 2 PL

sob. Ziobkowski B., Lujawski  
Ligzel Polityzno-Liberackie  
i Lujawskie Stowarzyszenie...  
Tom 2000 / 2006, s. 86-87,  
204.

WR. XVI/14

Wojdyło Aniela

